

Valtiovarainvaliokunta

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta annetun lain liitteen sekä sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annetun lain liitteen muuttamisesta

JOHDANTO

Vireilletulo

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta annetun lain liitteen sekä sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annetun lain liitteen muuttamisesta (HE 194/2025 vp): Asia on saapunut valtiovarainvaliokuntaan mietinnön antamista varten.

Eduskunta-aloite

Esityksen yhteydessä valiokunta on käsitellyt seuraavan aloitteen:

- Lakialoite LA 10/2025 vp Juha Mäenpää ps. Lakialoite laiksi sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annetun lain liitteen muuttamisesta

Jaostovalmistelu

Asia on valmisteltu valtiovarainvaliokunnan verojaostossa.

Asiantuntijat

Verojaosto on kuullut:

- hallitusneuvos, yksikön päällikkö Merja Sandell, valtiovarainministeriö
- finanssiasiantuntija Jussi Kiviluoto, valtiovarainministeriö
- liikenneneuvos Mika Vuorinen, liikenne- ja viestintäministeriö
- johtava asiantuntija Anne Kaleva, Verohallinto
- strategisen tuen päällikkö Nuutti Nikula, Huoltovarmuuskeskus
- johtava asiantuntija Markku Rajamäki, Elinkeinoelämän keskusliitto ry
- asiantuntija Sampo Seppänen, Energiateollisuus ry
- johtava liikenneasiantuntija Hanna Kalenoja, Keskuskauppakamari
- edunvalvontajohtaja Matias Ollila, Suomen uusiutuvat ry
- ekonomisti Janne Kalluinen, Veronmaksajain Keskusliitto ry

Verojaosto on saanut kirjallisen lausunnon:

- työ- ja elinkeinoministeriö
- Energiakaupungit ry

Valiokunnan mietintö VaVM 2/2026 vp

- Suomen Biokierto ja Biokaasu ry
- Suomen luonnonsuojeluliitto ry
- Suomen Yrittäjät ry

Verojaosto on saanut ilmoituksen, ei huomautettavaa:

- ympäristöministeriö

HALLITUKSEN ESITYS JA EDUSKUNTA-ALOITE

Hallituksen esitys

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta annettua lakia sekä sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annettua lakia.

Liikenne- ja lämmityspolttoaineista energiaverotuksen yhteydessä kannettavaa huoltovarmuusmaksua ehdotetaan muutettavaksi siten, että sen suuruus perustuisi polttoaineen energiasisältöön. Lämmityspolttoaineiden energiaverotus on liikennepolttoaineiden verotusta lievempää, joten myös lämmityspolttoaineiden huoltovarmuusmaksu olisi liikennepolttoaineita alempi. Keskimäärin liikenne- ja lämmityspolttoaineista huoltovarmuusmaksulla kerättävä verotuotto säilyisi ennallaan, vaikka huoltovarmuusmaksun perusteen muuttumisen takia polttoainekohtainen verotaso muuttuisi. Huoltovarmuusmaksusta kertyvän verotuoton korottamiseksi sähköstä kannettavan huoltovarmuusmaksun tasoa korotettaisiin 0,013 sentistä 0,085 senttiin kilowattitunnilta molemmissa sähköveroluokissa.

Ehdotetut muutokset kasvattaisivat huoltovarmuusmaksun vuositason tuottoa 36 miljoonasta eurosta 92 miljoonaan euroon vuoden 2026 tasossa. Vuonna 2026 verotuotto jäisi kuitenkin pienemmäksi alkuvuotta myöhäisemmän voimaantulon takia. Huoltovarmuusmaksun verotuotto ei lisäisi valtion talousarvion tuloja, vaan se tuloutettaisiin nykyistä vastaavasti valtion talousarvion ulkopuoliseen huoltovarmuusrahastoon.

Ehdotetut lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.4.2026.

Lakialoite

Lakialoitteessa LA 10/2025 vp ehdotetaan sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annetun lain (1260/1996) liitteen, sellaisena kuin se on laissa (958/2022), muuttamista siten, että huoltovarmuusmaksua korotetaan molemmissa sähköveroluokissa 0,013 sentistä kilowattitunnilta (kWh) 0,039 senttiin kilowattitunnilta (kWh) huoltovarmuusjärjestelmän taloudellisen pohjan turvaamiseksi. Korotus olisi kolminkertainen nykyiseen tasoon nähden.

Valiokunnan mietintö VaVM 2/2026 vp

VALIOKUNNAN YLEISPERUSTELUT

Yleistä

Esityksellä toteutetaan energiaverotuksen yhteydessä kannettavan huoltovarmuusmaksun tason korottaminen sille asetetun 91,9 miljoonan euron suuruisen vuotuisen tuottotavoitteen saavuttamiseksi sekä huoltovarmuusmaksun perusteen muuttaminen yhdenmukaisemmaksi energiaverotuksen määräytymisperusteiden kanssa valmisteverotusdirektiivissä edellytetyllä tavalla.

Esitys liittyy huoltovarmuuslainsäädännön kokonaisuudistukseen, joka tulee voimaan 1.4.2026. Petteri Orpon hallituksen hallitusohjelman mukaan hallitus toteuttaa huoltovarmuuslainsäädännön kokonaistarkastelun sääntelyn ajantasaisuuden varmistamiseksi.

Esityksessä ehdotetaan, että liikenne- ja lämmityspolttoaineista kannettavan huoltovarmuusmaksun suuruus määritellään jatkossa eri polttoaineiden energiasisällön perusteella, jolloin se vastaa energiaverotuksessa sovellettavia energiasisältöveron perusteita. Lämmityspolttoaineiden huoltovarmuusmaksu on muun energiaverotuksen tapaan liikennepolttoaineita matalampi niin, että lämmityspolttoaineiden huoltovarmuusmaksu olisi noin 0,10 euroa ja liikennepolttoaineiden noin 0,61 euroa megawattitunnilta. Ehdotetut muutokset aiheuttaisivat muutoksia yksittäisten energiatuotteiden verotasoihin, mutta kokonaisuudessaan liikenne- ja lämmityspolttoaineista kertyvä huoltovarmuusmaksun verotuotto säilyisi ennallaan.

Huoltovarmuusmaksun korottaminen ehdotetaan kohdistettavaksi sähköön, jolloin molempien sähköveroluokkien huoltovarmuusmaksua korotetaan 0,013 sentistä 0,085 senttiin kilowattitunnilta.

Huoltovarmuusmaksu on korvamerkitty vero, jonka tuotto ei kerry valtion talousarvioon, vaan se tuloutetaan suoraan talousarvion ulkopuoliseen huoltovarmuusrahastoon. Esityksessä ei ehdoteta tältä osin muutosta. Esityksessä tuodaan esille se, että sinänsä huoltovarmuuden rahoittamiseksi vaihtoehtoisia rahoitustapoja olisi useita, mutta niitä ei huoltovarmuuden kokonaisuudistuksen yhteydessä ole perusteellisesti selvitetty.

Esityksen mukaan huoltovarmuusrahaston talous on ollut viime vuosina lievästi alijäämäinen ja korotus kääntää rahaston talouden lievästi ylijäämäiseksi. Ehdotettujen muutosten on arvioitu kasvattavan huoltovarmuusmaksun vuositason tuottoa 36 miljoonasta eurosta 92 miljoonaan euroon vuoden 2026 tasossa. Muutokset ehdotetaan saatettavaksi voimaan 1.4.2026, minkä vuoksi vuoden 2026 osalta verotuotto jää tätä pienemmäksi. Esityksessä on arvioitu, että korotuksesta lähes puolet kohdistuu teollisuuteen ja noin neljännes kotitalouksiin.

Valiokunnan asiantuntijakuulemisessa usea taho on kannattanut energiatuotteista kannettavan huoltovarmuusmaksun perusteen muuttamista energiasisältöön perustuvaksi, jolloin se olisi yhteneväinen energiaverotuksen määräytymisperusteen kanssa. Näkemykset ovat eronneet sen suhteen, miten maksun suuruus tulisi kohdistaa eri energiatuotteisiin ja sähköön. Korotuksen kohdentamisen sähköön on nähty turvaavan huoltovarmuusmaksun kertymää tulevaisuudessa,

Valiokunnan mietintö VaVM 2/2026 vp

mutta toisaalta korotus on nähty myös suurena ja muun muassa kansainvälistä kilpailukykyä puhtaasti siirtymän investoinneissa pienentävänä sekä sähkön asemaa polttoaineisiin verrattuna heikentävänä. Eräät kuultavista ovat pitäneet ehdotettua huoltovarmuusmaksun veropohjaa liian kapeana siihen nähden, että huoltovarmuudesta hyötyvät laajemmin eri sektorit.

Hallituksen esityksestä ilmenevien seikkojen ja saadun selvityksen perusteella valiokunta pitää ehdotettuja muutoksia tarpeellisina ja tarkoituksenmukaisina. Ehdotetut muutokset liittyvät huoltovarmuuslainsäädännön kokonaisuudistukseen. Valiokunta toteaa myös, että vaikka sähkön huoltovarmuusmaksun prosentuaalinen korotus on huomattava, euromääräinen korotus on kuitenkin maltillinen. Liikenne- ja lämmityspolttoaineiden kokonaisverotus puolestaan ei keskimäärin muuttuisi ja polttoainekohtaisten muutosten hintavaikutukset olisivat pieniä. Valiokunta puoltaa esityksen hyväksymistä jäljempänä mainituin muutoksin.

Lakiehdotuksiin ehdotettavat täsmennykset

Esityksen mukaisesti turpeelle on tarkoitus asettaa muiden lämmityspolttoaineiden tapaan huoltovarmuusmaksu, mikä käy ilmi myös 2. lakiehdotuksen liitteestä. Valiokunta pitää tarpeellisena täsmentää myös sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annetun lain 1 §:n 2 momenttia siten, että siitä käy ilmi huoltovarmuusmaksun koskeminen myös turvetta. Selkeyden vuoksi valiokunta ehdottaa tähän liittyen täsmennettäväksi myös lain 15 §:ää. Toisaalta niissä tilanteissa, joissa turpeesta ei kanneta energiaveroa, on perusteltua vapauttaa turve myös huoltovarmuusmaksusta. Valiokunta ehdottaa tätä koskevaa säännöstä lain 15 b §:ään. Edellä mainitut muutokset ehdotetaan 2. lakiehdotukseen.

Uusi laki huoltovarmuuden turvaamisesta ja Huoltovarmuuskeskuksesta on vahvistettu 3.2.2026 ja laki tulee voimaan 1.4.2026. Nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta annetun lain 1 §:n 2 momentissa ja sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annetun lain 1 §:n 2 momentissa oleva viittaus kumottuun huoltovarmuuden turvaamisesta annettuun lakiin (1390/1992) ehdotetaan muutettavaksi viittaukseksi uuteen huoltovarmuuden turvaamisesta ja Huoltovarmuuskeskuksesta annettuun lakiin (107/2026). Ehdotettu muutos koskee 1. ja 2. lakiehdotusta.

Edellä valiokunnan esittämistä muutoksista johtuen ehdotetaan muutettavaksi myös 1. ja 2. lakiehdotuksen nimikkeitä ja johtolauseita.

Lakialoite

Lakialoitteessa ehdotetaan sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annetun lain liitteen muuttamista siten, että huoltovarmuusmaksua korotetaan molemmissa sähköveroluokissa 0,013 sentistä kilowattitunnilta (kWh) 0,039 senttiin kilowattitunnilta (kWh) huoltovarmuusjärjestelmän taloudellisen pohjan turvaamiseksi. Esityksessä ehdotetut muutokset huomioon ottaen valiokunta ehdottaa lakialoitteen hylkäämistä.

Valiokunnan mietintö VaVM 2/2026 vp

VALIOKUNNAN PÄÄTÖSEHDOTUS

Valtiovarainvaliokunnan päätösehdotus:

Eduskunta hyväksyy muutettuna hallituksen esitykseen HE 194/2026 vp sisältyvät 1. ja 2. lakiehdotuksen. (Valiokunnan muutosehdotukset)

Eduskunta hylkää lakialoitteeseen LA 10/2025 vp sisältyvän lakiehdotuksen.

Valiokunnan muutosehdotukset

1.

Laki

nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta annetun lain 1 §:n ja liitteen muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta annetun lain (1472/1994) 1 §:n 2 momentti ja liite,
sellaisina kuin ne ovat, 1 §:n 2 momentti laissa 1305/2007 ja liite laissa 1052/2025, seuraavasti:

1 § (Uusi)

~~Varmuusvarastoinnista ja muusta huoltovarmuuden turvaamisesta valtiolle aiheutuvien menojen rahoittamiseksi on~~ Nestemäisistä polttoaineista ja 2 a §:ssä tarkoitetuista tuotteista on lisäksi suoritettava huoltovarmuusmaksua huoltovarmuuden turvaamisesta ja Huoltovarmuuskeskuksesta annetussa laissa (107/2026) ~~(1390/1992)~~ tarkoitettuun huoltovarmuusrahastoon sen mukaan kuin tässä laissa säädetään.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Valiokunnan mietintö VaVM 2/2026 vp

VEROTAULUKKO 1 A
Sovelletaan ajalla 1.4.–31.12.2026

Tuote	Tuote-ryhmä	Energiasisältö-vero	Hiilidioksidi-vero	Huolto-varmuus-maksu	Yhteensä
Moottoribensiini snt/l	10	53,79	15,85	0,54	70,18
Pienmoottoribensiini snt/l	11	33,79	15,85	0,54	50,18
Bioetanoli snt/l	20	35,30	10,40	0,35	46,05
Bioetanoli R snt/l	21	35,30	5,20	0,35	40,85
Bioetanoli T snt/l	22	35,30	0,00	0,35	35,65
MTBE snt/l	23	43,71	12,88	0,44	57,03
MTBE R snt/l	24	43,71	11,46	0,44	55,61
MTBE T snt/l	25	43,71	10,04	0,44	54,19
TAME snt/l	26	47,07	13,87	0,47	61,41
TAME R snt/l	27	47,07	12,62	0,47	60,16
TAME T snt/l	28	47,07	11,37	0,47	58,91
ETBE snt/l	29	45,39	13,37	0,45	59,21
ETBE R snt/l	30	45,39	10,90	0,45	56,74
ETBE T snt/l	31	45,39	8,42	0,45	54,26
TAAE snt/l	32	48,75	14,36	0,49	63,60
TAAE R snt/l	33	48,75	12,28	0,49	61,52
TAAE T snt/l	34	48,75	10,20	0,49	59,44
Biobensiini snt/l	38	53,79	15,85	0,54	70,18
Biobensiini R snt/l	39	53,79	7,92	0,54	62,25
Biobensiini T snt/l	40	53,79	0,00	0,54	54,33
Etanolidiesel snt/l	47	20,23	10,61	0,35	31,19
Etanolidiesel R snt/l	48	20,23	5,83	0,35	26,41
Etanolidiesel T snt/l	49	20,23	1,05	0,35	21,63
Dieselöljy snt/l	50	34,57	18,12	0,61	53,30
Dieselöljy para snt/l	51	32,65	17,11	0,57	50,33
Biodieselöljy snt/l	52	31,69	16,61	0,55	48,85
Biodieselöljy R snt/l	53	31,69	8,30	0,55	40,54
Biodieselöljy T snt/l	54	31,69	0,00	0,55	32,24
Biodieselöljy P snt/l	55	32,65	17,11	0,57	50,33

Valiokunnan mietintö VaVM 2/2026 vp

Biodieselöljy P R snt/l	56	32,65	8,56	0,57	41,78
Biodieselöljy P T snt/l	57	32,65	0,00	0,57	33,22
Kevyt polttoöljy snt/l	60	12,98	16,90	0,10	29,98
Kevyt polttoöljy rikiton snt/l	61	10,33	16,90	0,10	27,33
Biopolttoöljy snt/l	62	10,33	16,90	0,10	27,33
Biopolttoöljy R snt/l	63	10,33	8,45	0,10	18,88
Biopolttoöljy T snt/l	64	10,33	0,00	0,10	10,43
Raskas polttoöljy snt/kg	71	11,59	18,67	0,12	30,38
Lentopetroli snt/l	81	57,49	17,21	0,57	75,27
Lentobensiini snt/l	91	52,11	15,35	0,52	67,98
Metanoli snt/l	100	26,90	7,92	0,27	35,09
Metanoli R snt/l	101	26,90	3,96	0,27	31,13
Metanoli T snt/l	102	26,90	0,00	0,27	27,17
Nestekaasu snt/kg	110	13,29	18,09	0,13	31,51
Bionestekaasu snt/kg	111	13,29	18,09	0,13	31,51
Bionestekaasu R snt/kg	112	13,29	9,04	0,13	22,46
Bionestekaasu T snt/kg	113	13,29	0,00	0,13	13,42

VEROTAULUKKO 1 B Sovelletaan 1.1.2027 lukien

Tuote	Tuote-ryhmä	Energiasisältö-vero	Hiilidioksidi-vero	Huolto-varmuus-maksu	Yhteensä
Moottoribensiini snt/l	10	53,79	14,31	0,54	68,64
Pienmoottoribensiini snt/l	11	33,79	14,31	0,54	48,64
Bioetanoli snt/l	20	35,30	9,39	0,35	45,04
Bioetanoli R snt/l	21	35,30	4,70	0,35	40,35
Bioetanoli T snt/l	22	35,30	0,00	0,35	35,65
MTBE snt/l	23	43,71	11,63	0,44	55,78
MTBE R snt/l	24	43,71	10,35	0,44	54,50
MTBE T snt/l	25	43,71	9,07	0,44	53,22
TAME snt/l	26	47,07	12,53	0,47	60,07
TAME R snt/l	27	47,07	11,40	0,47	58,94
TAME T snt/l	28	47,07	10,27	0,47	57,81

Valiokunnan mietintö VaVM 2/2026 vp

ETBE snt/l	29	45,39	12,08	0,45	57,92
ETBE R snt/l	30	45,39	9,84	0,45	55,68
ETBE T snt/l	31	45,39	7,61	0,45	53,45
TAAE snt/l	32	48,75	12,97	0,49	62,21
TAAE R snt/l	33	48,75	11,09	0,49	60,33
TAAE T snt/l	34	48,75	9,21	0,49	58,45
Biobensiini snt/l	38	53,79	14,31	0,54	68,64
Biobensiini R snt/l	39	53,79	7,16	0,54	61,49
Biobensiini T snt/l	40	53,79	0,00	0,54	54,33
Etanolidiesel snt/l	47	20,23	9,58	0,35	30,16
Etanolidiesel R snt/l	48	20,23	5,26	0,35	25,84
Etanolidiesel T snt/l	49	20,23	0,94	0,35	21,52
Dieselöljy snt/l	50	34,57	16,36	0,61	51,54
Dieselöljy para snt/l	51	32,65	15,45	0,57	48,67
Biodieselöljy snt/l	52	31,69	15,00	0,55	47,24
Biodieselöljy R snt/l	53	31,69	7,50	0,55	39,74
Biodieselöljy T snt/l	54	31,69	0,00	0,55	32,24
Biodieselöljy P snt/l	55	32,65	15,45	0,57	48,67
Biodieselöljy P R snt/l	56	32,65	7,73	0,57	40,95
Biodieselöljy P T snt/l	57	32,65	0,00	0,57	33,22
Kevyt polttoöljy snt/l	60	12,98	16,90	0,10	29,98
Kevyt polttoöljy rikitön snt/l	61	10,33	16,90	0,10	27,33
Biopolttoöljy snt/l	62	10,33	16,90	0,10	27,33
Biopolttoöljy R snt/l	63	10,33	8,45	0,10	18,88
Biopolttoöljy T snt/l	64	10,33	0,00	0,10	10,43
Raskas polttoöljy snt/kg	71	11,59	18,67	0,12	30,38
Lentopetroli snt/l	81	57,49	15,54	0,57	73,60
Lentobensiini snt/l	91	52,11	13,87	0,52	66,50
Metanoli snt/l	100	26,90	7,16	0,27	34,33
Metanoli R snt/l	101	26,90	3,58	0,27	30,75
Metanoli T snt/l	102	26,90	0,00	0,27	27,17
Nestekaasu snt/kg	110	13,29	18,09	0,13	31,51

Valiokunnan mietintö VaVM 2/2026 vp

Bionestekaasu snt/kg	111	13,29	18,09	0,13	31,51
Bionestekaasu R snt/kg	112	13,29	9,04	0,13	22,46
Bionestekaasu T snt/kg	113	13,29	0,00	0,13	13,42

VEROTAULUKKO 2 YHDISTETTY SÄHKÖN JA LÄMMÖN TUOTANTO

Tuote	Tuote-ryhmä	Energiasisältö-vero	Hiilidioksidi-vero	Huolto-varmuus-maksu	Yhteensä
Kevyt polttoöljy snt/l	60a	5,35	16,90	0,10	22,35
Kevyt polttoöljy rikitön snt/l	61a	2,70	16,90	0,10	19,70
Biopolttoöljy snt/l	62a	2,70	16,90	0,10	19,70
Biopolttoöljy R snt/l	63a	2,70	8,45	0,10	11,25
Biopolttoöljy T snt/l	64a	2,70	0,00	0,10	2,80
Raskas polttoöljy snt/kg	71a	3,03	18,67	0,12	21,82
Nestekaasu snt/kg	110a	3,47	18,09	0,13	21,69
Bionestekaasu snt/kg	111a	3,47	18,09	0,13	21,69
Bionestekaasu R snt/kg	112a	3,47	9,04	0,13	12,64
Bionestekaasu T snt/kg	113a	3,47	0,00	0,13	3,60

2.

Laki

sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annetun lain ~~liitteen~~ muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annetun lain (1260/1996) 1 §:n 2 momentti, 15 §:n 1 momentti ja 15 b § sekä liite,
 sellaisina kuin ne ovat, 1 §:n 2 momentti laissa 1215/2021, 15 §:n 1 momentti laissa 1400/2010, 15 b § laissa 1164/2021 ja liite laissa 958/2022, seuraavasti:

Valiokunnan mietintö VaVM 2/2026 vp

1 § (Uusi)

~~Varmuusvarastoinnista ja muusta huoltovarmuuden turvaamisesta valtiolle aiheutuvien menojen rahoittamiseksi on~~ Sähköstä, kivihiilestä, maakaasusta, biokaasusta, mäntyöljystä, turpeesta ja 2 a §:ssä tarkoitetuista tuotteista on lisäksi suoritettava huoltovarmuusmaksua huoltovarmuuden turvaamisesta ja Huoltovarmuuskeskuksesta annetussa laissa (107/2026) ~~(1390/1992)~~ tarkoitettuun huoltovarmuusrahastoon sen mukaan kuin tässä laissa säädetään.

15 § (Uusi)

Se, joka käyttää voimalaitoksessaan tai lämpökeskuksessaan polttoturvetta lämmöntuottamiseen enemmän kuin 5 000 MWh vuodessa, on velvollinen suorittamaan kaikesta lämmöntuotantoon käyttämästään polttoturpeesta ~~valmisteveroa~~ veroa ja huoltovarmuusmaksua liitteen verotaulukon 2 mukaisesti.

15 b § (Uusi)

Sen estämättä, mitä 15 §:n 1 momentissa ja 15 a §:ssä säädetään, veroa ja huoltovarmuusmaksua ei suoriteta polttoturpeesta, jonka vuotuinen käyttömäärä lämmön tuotantoon on enintään:

- 1) 10 000 MWh vuosina 2022—2026;
- 2) 8 000 MWh vuosina 2027—2029.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Valiokunnan mietintö VaVM 2/2026 vp

VEROTAULUKKO 1

Tuote	Tuote-ryhmä	Energia-sisältö-vero	Hiilidioksidi-vero	Huolto-varmuus-maksu	Yhteensä
Kivihiili, kivihiilibriketit, kivihiilestä valmistetut kiinteät polttoaineet euroa/t	1	71,45	147,81	0,71	219,97
Maakaasu, euroa/MWh ¹⁾	2	10,33	12,94	0,10	23,37
Biokaasu, euroa/MWh ¹⁾	5	10,33	12,94	0,10	23,37
Biokaasu R, euroa/MWh ²⁾	6	10,33	6,47	0,10	16,90
Biokaasu T, euroa/MWh ³⁾	7	10,33	0,00	0,10	10,43
Biokaasu H euroa/MWh ¹⁾	8	10,33	12,94	0,10	23,37
Biokaasu H R, euroa/MWh ⁴⁾	9	1,20	6,47	0,10	7,77
Biokaasu H T, euroa/MWh ⁵⁾	10	1,20	0,00	0,10	1,30

¹⁾ Ylemmässä lämpöarvossa ilmaistuna verotaso yhteensä 21,077 euroa/MWh

²⁾ Ylemmässä lämpöarvossa ilmaistuna verotaso yhteensä 15,242 euroa/MWh

³⁾ Ylemmässä lämpöarvossa ilmaistuna verotaso yhteensä 9,407 euroa/MWh

⁴⁾ Ylemmässä lämpöarvossa ilmaistuna verotaso yhteensä 7,008 euroa/MWh

⁵⁾ Ylemmässä lämpöarvossa ilmaistuna verotaso yhteensä 1,172 euroa/MWh

VEROTAULUKKO 2

Tuote	Tuote-ryhmä	Energia-vero	Huolto-varmuus-maksu	Yhteensä
Sähkö snt/kWh				
— veroluokka I	1	2,24	0,085	2,325
— veroluokka II	2	0,05	0,085	0,135
Mäntyöljy snt/kg	3	30,38	0,00	30,38
Polttoturvet euroa/MWh	4	5,70	0,10	5,80

VEROTAULUKKO 3 YHDISTETTY SÄHKÖN JA LÄMMÖN TUOTANTO

Valiokunnan mietintö VaVM 2/2026 vp

Tuote	Tuote-ryhmä	Energia-vero	Energia-sisältövero	Hiili-dioksidi-vero	Huolto-varmuus-maksu	Yhteensä
Kivihiili, kivihiilibrikitit, kivihiilestä valmistetut kiinteät polttoaineet euroa/t	1a	0,00	18,68	147,81	0,71	167,20
Maakaasu, euroa/MWh ¹⁾	2a	0,00	2,70	12,94	0,10	15,74
Mäntyöljy snt/kg	3a	30,38	0,00	0,00	0,00	30,38
Polttoturve euroa/MWh	4a	5,70	0,00	0,00	0,10	5,80
Biokaasu H euroa/MWh ¹⁾	8a	0,00	2,70	12,94	0,10	15,74
Biokaasu H R euroa/MWh ²⁾	9a	0,00	1,20	6,47	0,10	7,77
Biokaasu H T euroa/MWh ³⁾	10a	0,00	1,20	0,00	0,10	1,30

¹⁾ Ylemmässä lämpöarvossa ilmaistuna verotaso yhteensä 14,196 euroa/MWh

²⁾ Ylemmässä lämpöarvossa ilmaistuna verotaso yhteensä 7,008 euroa/MWh

³⁾ Ylemmässä lämpöarvossa ilmaistuna verotaso yhteensä 1,172 euroa/MWh

Valiokunnan mietintö VaVM 2/2026 vp

Helsingissä 27.2.2026

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

puheenjohtaja Markus Lohi kesk
varapuheenjohtaja Saara Hyrkkö vihr
jäsen Otto Andersson r
jäsen Markku Eestilä kok
jäsen Seppo Eskelinen sd
jäsen Janne Heikkinen kok
jäsen Timo Heinonen kok
jäsen Marko Kilpi kok
jäsen Jari Koskela ps
jäsen Suna Kymäläinen sd
jäsen Mika Lintilä kesk
jäsen Minna Reijonen ps
jäsen Jari Ronkainen ps
jäsen Hanna Sarkkinen vas
jäsen Sari Sarkomaa kok
jäsen Sami Savio ps
jäsen Ville Valkonen kok
jäsen Pia Viitanen sd
jäsen Ville Vähämäki ps
varajäsen Riitta Kaarisalo sd
varajäsen Saku Nikkanen sd

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Tarja Järvinen

Valiokunnan mietintö VaVM 2/2026 vp
Vastalause

Vastalause vihr, vas, sd

Perustelut

Hallituksen esityksessä ehdotetaan muutettavaksi nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta annettua lakia sekä sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annettua lakia. Energiaverotuksen yhteydessä kannettavaa huoltovarmuusmaksua ehdotetaan muutettavaksi siten, että sen suuruus perustuisi polttoaineen energiasisältöön.

Huoltovarmuusmaksusta kertyvän verotuoton korottamiseksi sähköstä kannettavan huoltovarmuusmaksun tasoa korotettaisiin 0,013 sentistä 0,085 senttiin kilowattitunnilta molemmissa sähköveroluokissa. Toisaalta esimerkiksi kivihiilen, moottoribensiinin sekä kevyen ja raskaan polttoöljyn huoltovarmuusmaksut kevenevät merkittävästi.

Ehdotetut muutokset kasvattaisivat huoltovarmuusmaksun vuositason tuottoa 36 miljoonasta eurosta 92 miljoonaan euroon vuoden 2026 tasossa. Huoltovarmuusmaksun verotuotto ei lisäisi valtion talousarvion tuloja, vaan se tuloutettaisiin nykyistä vastaavasti valtion talousarvion ulkopuoliseen huoltovarmuusrahastoon.

Sähköstä kerättävä huoltovarmuusmaksun tulot nousisivat nykyisestä noin 10 miljoonasta eurosta 66 miljoonaan euroon vuositasona. Ehdotettujen muutosten aiheuttamasta maksujen korotuksesta lähes puolet kohdistuisi teollisuuteen. Alemman teollisuuden sähköveroluokan kokonaisverotaso nousee esityksen myötä yli kuusinkertaiseksi nykytasoon verrattuna ja huoltovarmuusmaksu olisi korkeampi kuin itse sähkövero.

Kustannuksen kohdistaminen sähköön näin merkittävässä määrin heikentäisi entisestään sähkön tuotannon ja käytön investointiympäristöä ja heikentäisi Suomen kilpailukykyä Vihreän siirtymän investoinneissa.

Elinkeinoelämän keskusliiton vihreiden investointien dataikkunan mukaan pelkästään vuodelle 2027 on suunnitteilla jopa 18 miljardin euron investoinnit. Tätä kehitystä hallituksen ei olisi syytä riskeerata lisäämällä epävarmuutta sähkön hinnan kehitykseen. Uusiutuvan energian investointien lisäksi on kiinnitettävä huomiota myös esityksen vaikutuksiin uusiutuvan energian varastointiin tehtäviin investointeihin.

Huoltovarmuusrahaston rahoitus erillisellä huoltovarmuusmaksulla on valtion budjetissa tietynlainen kuriositeetti, jota voidaan kuitenkin perustella huoltovarmuuden kiistattomalla merkityksellä myös vaikeassa valtiontaloudellisessa tilanteessa. On kuitenkin kestävämpää kohdistaa huoltovarmuusmaksun korotuspaine vain sähkön kulutukseen.

Lisäksi maksua kannetaan edelleen vain energia-alalta, vaikka sillä rahoitetaan myös sektorin ulkopuolisia toimintoja. Olisi perusteltua tarkastella huoltovarmuusmaksun laajentamista muille sektoreille, jotta korotuspaineet yksittäiselle toimialalle voidaan pitää maltillisena.

Valiokunnan mietintö VaVM 2/2026 vp
Vastalause

Huoltovarmuudesta puhuttaessa energiaomavaraisuus on myös keskeisessä roolissa. Tilastokeskuksen mukaan kotimainen sähkön tuotanto kattoi 96 prosenttia Suomen sähköntarpeesta ja sähköstä 95 prosenttia tuotettiin fossiilivapaasti. Hallituksen tulisi määrätietoisesti pyrkiä vähentämään fossiilisten tuontipolttoaineiden käyttöä ja vahvistaa kotimaisen puhtaan sähkön tuotantoa entisestään. Näin tuettaisiin sekä Suomen ilmastolain mukaiseen hiilineutraaliustavoitteeseen pääsemistä että energiaomavaraisuutta.

Huoltovarmuusmaksun korotus olisi syytä kohdistaa tasapuolisesti sähkön sekä liikenne- ja lämmityspolttoaineiden välillä, jotta kannustinta päästöintensivisempään energiakäyttöön ei muodostu. Tämä tukisi paitsi Suomen kilpailukykyä myös ilmastotavoitteita ja energiaomavaraisuutta.

Ehdotus

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että hyväksytään yksi lausuma. (Vastalauseen lausumaehdotus)

Vastalauseen lausumaehdotus

Eduskunta edellyttää, että hallitus valmistelee huoltovarmuusmaksun korotuksen tavalla, joka ei suosi fossiilisia polttoaineita, vaan kohtelee tasapuolisesti sähköä sekä eri lämmitys- ja liikennepolttoaineita.

Helsingissä 27.2.2026

Saara Hyrkkö vihr
Hanna Sarkkinen vas
Pia Viitanen sd
Seppo Eskelinen sd
Riitta Kaarisalo sd
Suna Kymäläinen sd
Saku Nikkanen sd